

OKRESNÁ PROKURATÚRA PRIEVIDZA

Ulica M. Mišika 22, 971 01 Prievidza
telefón 046/542 32 02, fax 046/542 56 24

Pd 111/13 - 5

Prievidza 07.08.2013

2.0 - 1.2

MESTSKÝ ÚRAD PRIEVIDZA	
Ev. č. záznamu:	77986
Došlo dňa:	12. 08. 2013
Vyhľadanie:	Prezidenta
Prezidenta	Žnák hodnosti a funkcia úradu:
č. spisov:	

Luky

Mestské zastupiteľstvo
Mesta Prievidza
Námestie slobody 14
971 01 Prievidza

Námestníčka okresného prokurátora v Prievidzi podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 a § 25 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o prokuratúre) podáva

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Prievidza č. 116/2011 o zásadách používania symbolov mesta a ich ochrane schválenému Mestským zastupiteľstvom v Prievidzi 31.05.2011, v znení Doplnku č. 1, ktorý bol schválený 25.10.2011.

Nariadenie je v rozpore s 1b a § 6 ods. 1 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení) a zákonom č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v platnom znení (ďalej len zákon o štátnych symboloch).

Lehota na rozhodnutie o teste prokurátora je v zmysle § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre 30 dní od jeho doručenia. Podľa § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradíť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Ak mesto nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor podľa § 250 zfa Občianskeho súdneho poriadku vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

O d ô v o d n e n i e :

Pri výkone dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov som na základe podnetu fyzickej osoby preskúmala zákonnosť Všeobecne záväzného nariadenia mesta Prievidza č. 116/2011 o zásadách používania symbolov mesta a ich ochrane v znení Doplnku č. 1 (ďalej len „VZN“), ktoré definuje mestské symboly a určuje, kto a za akých podmienok môže použiť symboly mesta Prievidza, kto zodpovedá za ich použitie a ochranu a kto bude vykonávať dohľad nad dodržiavaním nariadenia.

Symboly obce (mesta), ich druhy a používanie upravuje zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení).

Podľa §1b ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec má právo na vlastné symboly. Obec, ktorá má vlastné symboly, je povinná ich používať pri výkone samosprávy. Symboly obce sú erb obce, vlajka obce, pečať obce, prípadne aj znelka obce. Právnické osoby zriadené alebo založené obcou, iné právnické osoby a fyzické osoby môžu používať symboly obce len so súhlasom obce.

Podľa § 1b ods. 3 zákona o obecnom zriadení obec označuje erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom orgánov obce, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce.

Podľa § 1b ods. 4 zákona o obecnom zriadení obec používa odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočnosti vydaných pri výkone samosprávy.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec (mesto) môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý môže konáť, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Obecné (mestské) zastupiteľstvá v samostatnej pôsobnosti na vydávanie všeobecne záväzných nariadení zákonné splnomocnenie zásadne nepotrebujú, lebo ich vydávajú v medziach svojej pôsobnosti, ktorá je odvodená jednak priamo z

Ústavy Slovenskej republiky a jednak zo zákona o obecnom zriadení, pričom čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v kontexte s čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v tej súvislosti, že „*povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach*”, treba systematicky interpretovať tak, že v danom prípade sa pod pojmom „*na základe zákona, v jeho medziach*” rozumie Ústavou Slovenskej republiky a zákonom vymedzená samosprávna pôsobnosť obcí (miest). Právnu povinnosť možno uložiť iba zákonom alebo na základe zákona a v jeho medziach. Toto platí predovšetkým pri výkonnej moci, ale aj pre obce (mestá), pokiaľ rozhodujú vo veciach samosprávy všeobecne záväzným nariadením.

Mestské zastupiteľstvo Mesta Prievidza sa pri prijatí predmetného VZN citovanými právnymi ustanoveniami neriadilo.

Podľa článku 2 ods. 1 VZN Mesto Prievidza používa vlastné symboly, ktorými sú (okrem tých, ktoré sú uvedené v zákone o obecnom zriadení) naviac aj symbolický kľúč mesta, primátorská reťaz a poslanecká insígnia.

Podzákonné normatívne právne akty, vykonávacie predpisy, medzi ktoré bezpochyby patria aj všeobecne záväzné nariadenia vo veciach samosprávy podľa čl. 68 Ústavy SR, musia rešpektovať ústavný princíp ukladania povinností uvedených v čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ustanoveniami VZN obsahujúcim povinnosti v súvislosti s používaním symbolov vytvára mesto skutkové podstaty priestupkov či správnych deliktov. Je potrebné zdôrazniť, že v kompetencii mesta nie je ukladanie povinností neexistujúcich v zákone, resp. ktoré nemožno zo zákona odvodiť a tým vytváranie nových skutkových podstát. Takýto postup je v rozpore s vyššie citovaným čl. 13 Ústavy SR. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 100/02, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúceho z čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, nemôže byť vo všeobecne záväznom nariadení uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy SR by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona a tým aj popretie samotného princípu právneho štátu. Oba druhy realizácie samosprávnych všeobecne záväzných nariadení (vydané vo veciach územnej samosprávy alebo vydané pri prenesenom výkone štátnej správy) musia pri ukladaní povinností rešpektovať ich zákonné medze, a to aj z hľadiska zákonnej úpravy povinnostných subjektov. Aj v zmysle nálezu Ústavného súdu SR vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 56/00, pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konáť, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Tieto limity Ústavy SR sa vzťahujú aj na normotvornú pôsobnosť vyššieho územného celku vykonávanú podľa čl. 68 Ústavy SR.

Predmetné VZN určuje povinnosti primátorovi, poslancom, zamestnancom mestského úradu, právnickým aj fyzickým osobám v súvislosti s používaním v ňom označených symbolov mesta (napr. čl. 4 ods. 2, ods. 4 ods. 5), porušenie ktorých sa v zmysle článku 18 VZN posudzuje ako priestupok podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení, resp. ako iný správny delikt v zmysle § 13 ods. 9 písm. a) zákona o obecnom zriadení.

Pri striktnej aplikácii VZN by za jeho porušenie mohol byť paradoxne sankcionovaný napríklad primátor (ak by udelil súhlas podľa článku 4 ods. 2 VZN bez prerokovania v mestskej rade, nepoužil symboly mesta vo vymedzených prípadoch), rovnako poslanci aj zamestnanci mesta.

Navyše je potrebné tiež dodať, že v článku 4 ods. 4 VZN je uvedené, že žiadosť musí obsahovať presné vymedzenie účelu použitia erbu, prípadne gragický návrh použitia erbu a stanovenie obdobia, na ktoré sa žiada vydanie povolenia. Nie je úlohou ani v kompetencii mesta v oblasti samotnej pôsobnosti upravovať obsah žiadosti a podmienky spôsobu použitia erbu vo VZN. Tak, ako už bolo uvedené, aj pôvodná normotvorná pôsobnosť mesta je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR.

Vo vzťahu k obsahu čl. 4 ods. 3 písm. i) a j) VZN pripomínam, že odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce (mesta) používa obec (mesto) v zmysle § 1b ods. 4 zákona o obecnom zriadení na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočnosti vydaných pri výkone samosprávy. Podľa § 5 ods. 3 zákona o štátnych symboloch orgány územnej samosprávy používajú odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom, nápisom Slovenská republika a názvom obce alebo orgánu územnej samosprávy na rozhodnutia alebo osvedčenia dôležitých skutočností alebo oprávnení vo veciach, v ktorých vykonávajú štátну správu podľa osobitných predpisov. Za porušenie povinnosti podľa § 5 ods. 3 zákona o štátnych symboloch môže obvodný úrad uložiť v súlade s § 14 ods. 1 citovaného zákona pokutu do 6638 eur.

Používanie erbu mesta Prievidza u všetkých listín obsahujúcich nariadenie, uznesenie alebo rozhodnutie orgánov mesta, alebo ktoré osvedčujú dôležité skutočnosti, resp. v záhlaví všetkých úradných listov mestského úradu a listov primátora, ako je uvedené vo VZN, teda nemá oporu v zákone a môže viest k problémom pri aplikácii.

Nemožno tiež opomenúť, že podľa § 3 ods. 6 písm. d) zákona o štátnych symboloch štátny znak sa používa na označenie insígnií predstaviteľov štátnych orgánov a ustanovizní uvedených v odseku 1 písm. I) a insígnii používaných pri uzavieraní manželstva. V kontexte s touto právnou skutočnosťou nie je na mieste pri uzaváraní manželstva využívanie symbolov obce. Pričom uzavretie manželstva by mohlo byť chápané aj ako slávnostná príležitosť v zmysle napadnutého nariadenia.

V súvislosti s úpravou používania zástavy mesta (čl. 6 ods. 3 VZN) zdôrazňujem, že umiestnenie zástavy vlajky), ak sa požíva spolu so štátou vlajkou je upravené v § 8 ods. 8 a § 10 ods. 4 zákona o štátnych symboloch. Podľa § 14a

zákona o štátnych symboloch dohľad nad dodržiavaním tohto zákona (teda napríklad aj nad umiestňovaním štátnej zástavy spolu so zástavou obce) vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a obvodné úrady, ktoré v rámci dohľadu predovšetkým upozorňujú na zistené nedostatky a požadujú a kontrolujú ich odstránenie. Nie je teda možné aplikovať potom ustanovenia čl. 17 ods. 4 VZN, že dohľad nad dodržiavaním VZN vykonáva mestský úrad a mestská polícia.

Čo sa týka čl. 17 ods. 3 a ods. 4 VZN poukazujem aj na skutočnosť, že vykonávanie dohľadu nad dodržiavaním tohto nariadenia mestským úradom navyše nemá oporu ani v ustanoveniach zákona o obecnom zriadení, uvedený subjekt nie je totiž orgánom mesta s takýmito kompetenciami.

Na záver dávam do pozornosti, že VZN vykazuje v mnohých bodoch znaky interného normatívneho aktu (organizačného aktu), ktorý je určený osobám a orgánom pôsobiacich „vo vnútri“ mesta, pretože ich zaväzuje k určitému konaniu, k určitým právam a povinnostiam, na rozdiel od všeobecne záväzných nariadení adresovaných komukoľvek. Na vydanie organizačných aktov nie je potrebné osobitné splnomocnenie a mesto ich môže prijať ako interný právny akt, teda nie formou všeobecne záväzného nariadenia.

S poukazom na vyššie uvedené Mesto Prievidza prijatím preskúmaného VZN nepostupovalo podľa zákona a preto navrhujem VZN č. 116/2011 o zásadách používania symbolov mesta a ich ochrane v znení Doplňku 1 zrušiť a ustanoviť symboly mesta len formou interného normatívneho aktu.

Mgr. Jana Bahýlová
námestníčka okresného prokurátora